

عنوان مقاله:

نقد و بررسی نظریه بسط متن در تحلیل انسجام متنی سوره های قرآن

محل انتشار:

دو فصلنامه مطالعات ادبی متون اسلامی، دوره 3، شماره 10 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 127

نویسنده:

محمد خامه گر - عضو هیئت علمی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی- پژوهشکده اسلام تمدنی- گروه قرآن و علوم اجتماعی

خلاصه مقاله:

یکی از مباحث ارزشمند در تفسیر قرآن، بررسی کیفیت تناسب و ارتباط آیات یک سوره قرآن با یکدیگر است که در علم متن شناسی از آن با اصطلاح انسجام متنی سوره های قرآن یاد می شود تاکنون حدود 15 نظریه مختلف برای تبیین کیفیت انسجام متنی سوره های قرآن ارائه شده است. یکی از نظریات جدیدی که برای ترسیم کیفیت انسجام متنی سوره های قرآن مطرح شده است نظریه بسط متن است. این نظریه از سوی حسین عبدالرووف استاد مطالعات قرآنی دانشگاه لیدز در سال (2005 م) در پاسخ به ادعاهای ریچارد بل درباره گسسته بودن ارتباط آیات درون سوره ها مطرح شده است. در این نظریه انسجام متنی یک سوره با بسط مفاهیمی مانند مسئله معاد یا فرمانروایی خدا بر جهان در بخش های مختلف سوره تحلیل می شود. گرچه حسین عبدالرووف با طرح نظریه بسط متن برای دفاع از انسجام متنی سوره های قرآن تلاش ارزشمندی را ساماندهی کرده است ولی دیدگاه او برای ترسیم انسجام متنی قرآن دقیق نیست و چند اشکال مهم بر آن وارد است که مهم ترین آنها عبارتند از: روشمند نبودن تشخیص مفهوم قابل بسط، غیر علمی بودن معیار بسط متن، عدم توجه به شواهد لفظی در انسجام متنی. برای آشنایی کامل با ابعاد نظریه بسط متنی و تحلیل جنبه های مثبت و منفی آن در این نوشتار مباحثی مانند مفهوم بسط متن، عوامل انسجام متنی در نظریه بسط متن، تحلیل انسجام متنی آیات نخست سوره اسراء با نظریه بسط متن و نقد و بررسی نظریه بسط متنی تحلیل می شود.

کلمات کلیدی:

نظریات انسجام متنی سوره های قرآن، نظریه بسط متن، حسین عبدالرووف، انسجام متنی سوره اسراء

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/888885>

